

REZ BILTEN

Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH

U ovom broju:

- 6. POZIV EVROPSKE KOMISIJE ZA DOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA PROJEKATA
- SLUŽBENA POSJETA HOLANDIJI
- NORVEŠKI AMBASADOR U POSJETI REZ AGENCIJI
- PROMOCIJA IZVOZNIH KONSULTANATA I PORTALA ZA IZVOZ ZA MALA I SREDNJA PREDUZEĆA
- PROJEKT JAVNE BIBLIOTEKE U ZAVIDOVIĆIMA
- UPRAVLJANJE PROJEKTNIM CIKLUSOM
- INFORMACIJE O EU FONDovima
- PROMOCIJA IV GENERACIJE CISCO AKADEMIJE
- SASATANAK REGIONALNIH RAZVOJNIH AGENCIJA
- SANACIJA PODRUČNIH ŠKOLA U KAKNJU I TRAVNIKU
- „DANI MALINE“ U NOVOM TRAVNIKU
- SEDMICA BOSANSKIH KRALJEVA

6. POZIV EVROPSKE KOMISIJE ZA DOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA PROJEKATA

Delegacija Evropske komisije u BiH je 2009. godine objavila 6. javni poziv za dostavljanje prijedloga projekata čiji je krajnji rok za dostavljanje prijedloga bio 15. oktobar 2009. godine.

Odobreno je jedanaest novih projekata od kojih su tri iz regije Centralna BiH, a daju podršku razvoju mikro, malih i srednjih preduzeća, te razvoju turizma u BiH. Projekte finansira Evropska unija putem Instrumenta pretrpripustne pomoći (IPA) u ukupnom iznosu od 3,8 miliona eura, sa ciljem jačanja uloge mikro, malih i srednjih preduzeća i turizma u promociji njihovih potencijala za kreiranje radnih mjesta, rast i konkurentnost, pružanju podrške standardizaciji, povećanju proizvoda i konsolidaciji javnog i privatnog partnerstva u konkurentnim sektorima.

Putem IPA programa, Evropska unija pomaže ekonomski rast kao i usklađivanje standarda zemalja korisnica ovog programa sa evropskim standardom.

Projekt „AgroMAP NETWORK“

Projekt implementira Udruga poduzetnika i poslodavaca iz Žepča koja je osnovana 1999. godine. „AgroMAP Network“ je nastavak dosadašnjih rezultata Udruge – odjel Agrobiznisu koji je pokrenut iz potreba aktera ovog sektora i ima ekonomske, ekološke i socijalne motive.

Ugovor o donaciji sa Delegacijom Evropske Komisije u BiH je potpisan 01. septembra kada je i započela implementacija projekta. Trajanje projekta je 24. mjeseca a ukupna vrijednost iznosi 379.538,00 eura od čega Evropska komisija finansira 85%.

Partneri i saradnici u implementaciji projekta su:

- Udruženje LINK Mostar
- Općina Žepče

- Univerzitet Džemal Bijedić Mostar

Opći ciljevi projekta su: Generiranje gospodarskog rasta i zapošljavanja povećanjem konkurentnosti MAP sektora (sektor ljekobilja op.a) u funkciji održivog razvoja, te ekonomsko jačanje aktera MAP sektora kroz održavanje i unapređenje započetih aktivnosti, stvaranjem dodane vrijednosti proizvoda zasnovanih na znanju, primjeni novih tehnologija, marketinškom pristupu tržištu, uvođenjem standarda i certifikata, te umrežavanjem.

Osnovne projektne aktivnosti su: uspostava i stvaranje uvjeta za razvoj AgroMAP mreže, stvaranje mašinskog prstena, nabavka opreme i mehanizacije za obradu i preradu, edukativne radionice za ciljne grupe i korisnike, pokretanje inicijative kreiranja kreditne linije za MAP podsektor i marketinške aktivnosti.

Projekt „T.A.J.A.N.“ (Tourism, Adventure, Joy, Atraction, Nature)

Projekt T.A.J.A.N. implementira Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona a ugovor o donaciji sa Delegacijom Evropske komisije u BiH potpisan je u augustu

2010. godine kada je i započela implementacija projekta. Trajanje projekta je 30 mjeseci čija ukupna vrijednost iznosi 450.000,00 eura od čega Evropska komisija učestvuje u sufinansiranju projekta sa 350.000,00 eura. Turistička zajednica će učestvovati sa dodatnih 60.000,00 eura dok će Općina Zavidovići izdvojiti 40.000,00 eura.

Partneri i saradnici u implementaciji projekta su:

- Općina Zavidovići
- ŠPD Zavidovići
- SNIK Atom

Opći ciljevi projekta su kreiranje i jačanje konkurentnih turističkih proizvoda u zaštićenoj eko zoni, jačanje partnerstva između poslovnog i nevladinog sektora sa lokal-

nim vlastima u turizmu i integraciji kulturnog, historijskog i prirodnog naslijeđa u konkurentne turističke proizvode.

U narednih 30 mjeseci Park prirode Tajan će doživjeti značajne infrastrukturne poduhvate, bit će uređene mount bike i pješačke staze sa GPS navigacijom, izgraditi će se osmatračnice za posmatranje divljači, urediti spilje Srednja stijena i Lukina pećina, otvoriti turistički info centar u Kamenici (koji će se baviti iznajmljivanjem monty opreme), te osigurati smještajni kapaciteti za boravak i ishranu turista u lokalnom vikend naselju. Uz posebnu obuku pripadnika Gorske službe spašavanja i nabavku planinarske i druge opreme, posebna pažnja posvetit će se međunarodnoj promociji ovog projekta. Planirano je i učešće na jednom od svjetskih sajmova turizma, organizacija sportskih i drugih manifestacija, te štampa višejezičnih promotivnih materijala i brošura.

Projekt „MENTOR“ Modern Economy through New Technology Oriented Research“

Projekt implementira Agencija za lokalni ekonomski razvoj ZEDA iz Zenice. Ugovor sa Delegacijom Evropske komisije u BiH je potpisan 30.09.2010. kada počinje implementacija projekta.

Trajanje projekta je 24 mjeseca a ukupna vrijednost iznosi 499.998,00 eura, od čega Evropska komisija učestvuje u sufinansiranju projekta sa 399.998,00 eura što čini 80% ukupne vrijednosti projekta.

Partner u implementaciji projekta je Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH-REZ Zenica. Saradnici u implementaciji projekta su Općina Zenica, Univerzitet u Zenici i Zeničko-dobojski kanton.

Opći cilj projekta je razvoj mikro, malih i srednjih preduzeća kroz kreiranje konkretne i dinamične ekonomije, bazirane na znanju, a koja je sposobna za održivi rast i sa većim brojem boljih radnih mjesta kao i boljom socijalnom kohezijom. Projekt je usmjeren na razvoj Tehnopark-a u Zenici u sklopu kojeg će se uspostaviti prva laboratorija u BiH za kontrolu kvaliteta i certificiranje proizvoda od drveta. Realizacijom projekta stvoriti će se uvjeti za jačanja uloge mikro, malih i srednjih preduzeća njihov rast i konkurentnost te pružanje podrške standardizaciji i povećanju proizvoda i konsolidaciji javnog i privatnog partnerstva u konkurentnim sektorima.

Podrška razvoju malih i srednjih preduzeća

SLUŽBENA POSJETA HOLANDIJI

Predstavnici REZ Agencije gđica Amela Malićbegović i g. Senad Pašalić su od 26.-29. septembra 2010. godine bili u službenoj posjeti Kraljevini Holandiji. Tom prilikom su u Ambasadi Bosne i Hercegovine u Den Haagu održali prezentaciju manifestacije Trade Mission 2010. (Poslovni susreti bosanskohercegovačkih i holandskih preduzeća) koja će se održati u novembru u Zenici. Prezentacija je održana uz podršku i pomoć ambasadorice BiH u Holandiji Nj.E. gđa Miranda Sidran i g.Slavena Solde, II sekretara Ambasade. Događaju su, pored predstavnika Ambasade, prisustvovali i predstavnici EVD Agencije, CBI Agencije, predstavnici holandske Unije metalaca, te preduzeća iz Holandije.

U toku posjete održan je i okrugli sto na temu „Unapređenje saradnje između preduzeća iz BiH i Holandije“ gdje su razmatrani načini saradnje između preduzeća iz

Sastanak u Ambasadi BiH u Den Haagu

dvije države, a značajno je spomenuti i da je Ambasada BiH u Holandiji izrazila spremnost da podrži ove aktivnosti.

NORVEŠKI AMBASADOR U POSJETI REZ AGENCIJI

Ambasador Kraljevine Norveške u BiH Nj.E. Jan Braathu bio je u službenoj posjeti Zenici i REZ Agenciji 13. jula 2010. godine. Tom prilikom se susreo sa predstavnicima REZ Agencije i načelnikom općine Zenica, g. Husejinom Smajlovićem.

Razgovarano je o mogućnostima povećanja saradnje između bosanskohercegovačkih i norveških preduzeća, a to bi rezultiralo poboljšanju sveukupnog stanja privrede u regiji Centralna BiH.

Norveška je jedna od rijetkih zemalja sa kojom Bosna i Hercegovina svake godine prikazuje suficit u robnoj razmjeni. Međutim, kako su ti iznosi veoma mali, ideja Ambasadora je da se poboljša poslovna saradnja dviju zemalja. Posebno je istaknuta poslovna saradnja u sektoru metaloprerađiva za koju općina Zenica i regija Centralna BiH imaju jake predispozicije.

Dogovoreno je da se u jesen tekuće godine u Zenici organizuje poslovna konferencija gdje će Ambasador

i norveška preduzeća predstaviti mogućnosti privredne saradnje između ove dvije zemlje.

Norveški Ambasador i Načelnik općine Zenica u posjeti REZ Agenciji

PROMOCIJA IZVOZNIH KONSULTANATA I PORTALA ZA IZVOZ ZA MALA I SREDNJA PREDUZEĆA

Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH u saradnji sa holandskom Agencijom za promociju uvoza iz zemalja u razvoju - CBI je uspješno realizovala zajednički Projekt jačanja izvoznih i organizacionih kapaciteta koji je implementiran u okviru dvogodišnjeg programa REZ Agencije "Program podrške izvozu i trgovini – SET" koji finansira Ambasada Kraljevine Holandije.

Cilj programa SET je poboljšanje privlačnosti i konkurentnosti poslovnog okruženja u regiji za strana i domaća direktna ulaganja, kao i unapređenje konkurentnosti privatnog sektora za izvoz i trgovinu.

Rezultat projekta koji je implementiran sa CBI Agencijom je jačanje operativnih sposobnosti REZ Agencije koja će kroz odjel za podršku malim i srednjim preduzećima, a koristeći usluge certificiranih konsultanata pružati usluge:

- Audit kompanije i provjera izvozne spremnosti
- Podrška u razvoju izvoznih marketing planova
- Podrška u implementaciji izvoznih marketing planova

Promocija i dodjela diploma polaznicima obuke za lokalne izvozne konsultante u okviru „Programa podrške izvozu i trgovini – SET Program“ održana je 16.09.2010. godine u Zenici.

Promocija izvoznih konsultanata predstavlja i zvanični završetak projekta za jačanje izvoznih kapaciteta preduzeća i REZ Agencije u partnerstvu sa CBI Agencijom. Projekt je trajao od februara 2009. do septembra 2010. godine i za cilj je imao povećanje efikasnosti i rezultata REZ Agencije u promociji izvoza. Projekt je omogućio da:

- REZ postane prepoznatljiv centar za treninge i tehničku podršku za izvoz u regiji Centralna BiH
- Obuči i certificira izvozne konsultante koji će biti priznati treneri i konsultanti za izvoz u BiH
- Poboljša saradnju sa partnerima REZ Agencije koji čine izvoznu zajednicu, izvoznicima, općinama i institucijama za podršku izvozu
- Ponudi nove usluge za razvoj tržišta putem centra za treninge i podršku izvozu u okviru REZ Agencije (Izvozni centar)

Ovom prilikom je prezentiran još jedan alat za razvoj preduzetništva Portal za mala i srednja preduzeća **bizRez (www.biz.rez.ba)** kao rezultat implementacije aktivnosti Programa SET. Portal treba da poboljša pristup malih i srednjih preduzeća informatičkim aplikacijama i da podigne njihovu operativnost kroz virtualnu podršku razvoju biznisa. Virtualni izvozni centar je integralni dio ovog portala.

Promociji su prisustvovali predstavnici Ambasade Kraljevine Holandije, CBI Agencije, BHEPA, predstavnici domaćih institucija i ministarstava, preduzeća budući izvoznici i preduzeća izvoznici.

PROJEKT JAVNE BIBLIOTEKE U ZAVIDOVIĆIMA

J.U. „Javna biblioteka“ Zavidovići dobila je od REZ Agencije krajem 2009. godine informaciju da je objavljen Javni poziv od strane organizacije eFL.net za javne biblioteke u zemljama u razvoju i tranziciji. Na osnovu ove informacije pronašli su na zvaničnoj web stranici pomenute organizacije sve potrebne podatke vezane za Javni poziv i odlučili se osmisлити projekt koji bi ispunjavao kriterije koji su navedeni u pozivu.

Na izradi aplikacije radili su zajedno direktorica Javne biblioteke gđa Amela Hodžić i Komisija za razvojne projekte Općine Zavidovići u čijem sastavu su Džeraldina Miličević, pomoćnica načelnika, Almir Mustafić, službenik Općine i predsjednik Upravnog odbora biblioteke, te Sakib Sinanović, direktor Lokalne agencije za razvoj Zavidovići.

Osmišljen je projekt koji podrazumijeva uvođenje novih usluga uz korištenje savremenih tehnologija u Javnu biblioteku u Zavidovićima. Prateći trend razvijenih zemalja da javne biblioteke preuzimaju sve aktivniju ulogu u životu zajednice i da sve više uključuju u svoje aktivnosti savremene tehnologije, a sve u cilju što kvalitetnijeg pristupa informacijama i znanju korisnika bibliotečkih usluga, smatrali su da i biblioteka u Zavidovićima može preuzeti aktivniju ulogu u razrješavanju nekog od problema lokalne zajednice. Kao ciljna grupa projekta odabrana je skupina učenika srednjih škola koji putuju. Zavidovići imaju tri srednje škole i mnogo djece koji pohađaju te škole i putuju preko pet kilometara.

Nije bilo moguće uskladiti raspored nastave sa važnim redom autobusa, tako da djeca provode sedmično po pet sati čekajući lokalni prevoz. S obzirom da je Javna biblioteka smještena u objektu Doma kulture koji je odmah do autobuske stanice i da djeca nemaju adekvatno mjesto u gradu gdje bi kreativno provodili vrijeme dok čekaju prevoz, smatrali su da bi biblioteka mogla urediti prostor za mlade ljude gdje bi oni mogli provesti vrijeme i budu sigurni i zaštićeni od negativnih utjecaja ulice, a u isto vrijeme dobiju mogućnost da se obrazuju i informiraju.

Javna biblioteka je već imala čitaonicu, tradicionalno uređenu, sa referencijalnom zbirkom, ali ona nije bila dovoljno iskorištena. Ovim projektom planirano je preuređenje prostora čitaonice i formiranje multimedijskog centra za mlade. Projektom je predviđena nabavka 11 računara i druge tehničke opreme (televizor, muzički uređaji, fotoaparat, kamera, skener, projektor, laptop i sl.), te besplatan pristup internetu za korisnike biblioteke.

Zamišljeno je da se u ovom prostoru organiziraju i različiti sadržaji tipa radionica, predavanja prema željama i afinitetima mladih ljudi koji su ciljana skupina korisnika. Projekt je dobio podršku eFL.net organizacije i odabran je između 320 projekata javnih biblioteka iz 49 zemalja u razvoju i tranziciji, članica konzorcija.

Tradicionalna biblioteka

Savremeno opremljena biblioteka

Odabrano je 12 projekata i među njima projekt zavidovičke biblioteke kao jedini iz BiH.

Odabrani projekti su još iz 11 javnih biblioteka iz sljedećih zemalja: Čile, Meksiko, Litvanija, Srbija, Makedonija, Mongolija, Kenija, Gana, Zambija, Nepal i Kambodža. eFL.net je međunarodna i neprofitna organizacija koja podržava pristup znanju i informacijama korisnicima usluga javnih biblioteka u zemljama u razvoju.

Ova organizacija razvila se iz Otvorenog društva Soroš. U okviru ove organizacije pokrenut je program pod nazivom PLIP (Public Library Innovation program) ili Inovativni programi javnih biblioteka. PLIP program je podržan donacijama raznih fondacija koje su obezbjedile sredstva za navedene projekte. Projekt traje godinu dana, a sredstva koja su za ove namjene donirana iznose 27.730 američkih dolara.

UPRAVLJANJE PROJEKTNIM CIKLUSOM

Na temelju iskustava iz Evropske unije koja pokazuju da najveći efekat za razvoj neke regije daje kontinuirano ulaganje u razvoj ljudskih kapaciteta REZ Agencija je organizovala obuke na temu „Upravljanje projektnim ciklusom“ za članove općinskih razvojnih timova (ORT) u toku proteklih nekoliko godina. Nastavak aktivnosti je uslijedio i u ovoj godini sa educiranjem koje doprinosi izgradnji kapaciteta partnera REZ Agencije sa usmjerenim aktivnostima ka informiranju aktera o javnim pozivima različitih donatora za podnošenje projekata, i primjenjenoj obuci „Upravljanja projektnim ciklusom“ namijenjenoj općinskim razvojnim timovima. Cilj organizovane edukacije je usvajanje znanja kod pisanja projektnih prijedloga po metodologiji Evropske unije (EU).

Tokom 2010.godine REZ Agencija je nastavila sa pružanjem podrške općinskim razvojnim timovima. Stručni saradnik REZ Agencije, gđa Melisa Zahirović, održala je za članove općinskih razvojnih timova u općinama

Busovača, Doboju Jug, Maglaj, Zavidovići i Travnik, u periodu od juna do augusta 2010.godine, pojedinačne seminare na temu pisanja projekata prema Evropskoj komisiji sa akcentom na matricu logičkog okvira koji je jedan od ključnih obrazaca u procesu pripreme prijedloga projekata. Seminarima su prisustvovala 33 polaznika, većinom uposlenici općina. Ova izuzetno aktuelna tema naišla je na pozornost svih članova općinskih razvojnih timova. Do kraja 2010. godine tehnička podrška će biti pružena razvojnim timovima svih 16 općina, osnivača REZ Agencije. Pružanjem tehničke podrške uposlenici REZ Agencije nastoje da približe članovima ORT-a metodologiju izrade projektnih aplikacija, nastojeći osigurati praktičnu primjenu predhodno stečenih znanja radeći na izradi matrice logičkog okvira. Matrica logičkog okvira se radi za konkretan projekt koji se nalazi na listi prioriteta općine. Edukacijom iz oblasti pisanja projekata općinski razvojni timovi dodatno jačaju svoje kapacitete.

Razvoj ljudskih resursa

INFORMACIJE O EU FONDovima

U cilju podrške ekonomskom razvoju u regiji Centralna BiH REZ Agencija želi ojačati saradnju sa lokalnim razvojnim agencijama i nevladinim organizacijama, posebno onim čije su aktivnosti vezane za ekonomski razvoj. Sastanak sa nevladinim organizacijama i lokalnim razvojnim agencijama iz regije Centralna BiH se održao 14. jula u prostorijama REZ Agencije.

Na sastanku su prezentovana dva fonda Evropske unije koja će biti dostupna Bosni i Hercegovini u jesen 2010. godine, a to su : IPA Jadranski program prekogranične saradnje i IPA program prekogranične saradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina.

Stvaranje mreže organizacija, razmjena iskustava i iniciranje saradnje i partnerstva od velikog je značaja kako bi smo se što bolje pripremili za korištenje IPA

Sastanak sa nevladinim organizacijama

fondova (IPA – instrument za predpristupnu pomoć zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU) koji su dostupni Bosni i Hercegovini.

PROMOCIJA IV GENERACIJE CISCO AKADEMIJE

Svečana promocija polaznika IV generacije Cisco akademije mrežnih tehnologija u Zenici se održala

16.09.2010. godine u Zenici. Promovirana su 24 kandidata IV generacije koja su uspješno završila edukaciju za Cisco Certified Network Associate (CCNA) Exploration nastavni program. Ovaj program se odvijao u zahtjevnim, opsežnim, teoretskim i praktičnim uvjetima, sličnim praksama u obrazovnim institucijama višeg i visokog školstva.

Polaznici programa CCNA Exploration pokazali su napredne vještine rada na računaru i dobro poznavanje engleskog jezika.

CCNA program obuhvatao je 280 sati, organizovanih u 4 modula po 70 sati, a okosnicu nastavnog programa činio je praktični rad koji se izvodi na Cisco mrežnoj komunikacijskoj opremi i PC računarima.

Trenutno na Cisco Akademiji u Zenici nastavu pohađa 28 kandidata.

SASTANAK REGIONALNIH RAZVOJNIH AGENCIJA

Sastanak mreže razvojnih agencija jugoistočne Evrope održan je 30.09. 2010. godine u Tešnju. Mreža razvojnih agencija jugoistočne Evrope egzistira u okviru Evropskog regionalnog ekonomskog foruma a formirana je kako bi se unaprijedila prekogranična saradnja i olakšala apsorpcija fondova Evropske unije i drugih donatora.

U skladu sa inicijativom za uspostavljanje mreže razvojnih agencija na prostoru Jugoistočne Evrope iskazanom tokom održavanja Evropskog Regionalnog Ekonomskog Forumu (EREF) 2010. , Nova Gorica i općina Tešanj su pozvale organizacije koje su učestvovala na sastanku održanom u junu 2010. godine u Novoj Gorici.

Sastanku u Tešnju je prisustvovalo više od 30 učesnika iz Hrvatske, Srbije, Slovenije i Bosne i Hercegovine, a predstavljali su ministarstava, općine, razvojne agencije, institute i druge institucije i asocijacije koje se bave lokalnim i regionalnim razvojem. Učesnici su prezentovali značaj i ulogu lokalnih zajednica na području regionalnog razvoja, primjere dobre prakse poslovne saradnje na području jugoistočne Evrope, kao i primjere prekogranične saradnje sa konkretnim projektima

koji se finansiraju iz fondova Evropske unije.

Budući da sve zemlje Jugoistočne Evrope imaju slične razvojne probleme na sastanku je potpisan zajednički *Dokument o saradnji* koji bi trebao označiti nastavak uspješne saradnje Bosne i Hercegovine sa zemljama u okruženju.

Projekti u zajednici

SANACIJA PODRUČNIH ŠKOLA U KAKNJU I TRAVNIKU

Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH već niz godina implementira projekte u zajednicama sa različitim holandskim organizacijama, koji imaju za cilj poboljšanje uslova učenja učenika u osnovnim školama. Izgradili smo odličnu saradnju sa donatorskim organizacijama iz Holandije sa kojima smo implementirali već 20 projekata širom naše regije.

Osnovna područna škola "Čelikovina" u Mjesnoj zajednici Ričica, općina Kakanj i Osnovna škola u Mjesnoj zajednici Goleš, općina Travnik su odabrane za implementaciju dva projekta.

Krajem septembra volonteri organizacije holandskih veterana "Stichting Veteranen Actief" su boravili u školi "Čelikovina" (Kakanj) te izvodili sljedeće radove: djelimična sanacija krova, zamjena dijela dotrajale drvene stolarije, farbanje drvene stolarije, zamjena ulaznih vrata, krečenje svih prostorija škole, izgradnja dva dimnjaka, farbanje fasade, te uređenje školskog dvorišta.

U istom periodu grupa od 20 članova Instituta Vetera-

Osnovna područna škola "Čelikovina" u Kakanju

nen Eindhoven iz Holandije je boravila u školi u Golešu (Travnik) gdje se izvodila druga faza rekonstrukcije ove škole. U drugoj fazi izvodili su se sljedeći radovi: potpuno renoviranje mokrog čvora, zamjena ulaznih vrata, krečenje svih prostorija škole, zamjena/farbanje ulaznih vrata na učionicama, farbanje radijatora, zamjena dotrajalih podnih obloga, donirana su različita savremena didaktička pomagala i stalaže, a za učenike su pripremljeni pokloni. Potrebno je posebno naglasiti, finansijska sredstva su u cjelosti obezbijedili predstavnici holandskih organizacija "Stichting Veteranen Actief" i Institut Veteranen Eindhoven, i njihov lični doprinos kroz volonterski angažman prilikom izvođenja radova.

Simbolične primopredaje škola učenicima su održane u veoma zanimljivoj i veseloj atmosferi uz prisustvo Načelnika općine, holandskih volontera, REZ Agencije, direktora, nastavnika i učenika škole, roditelja, predstavnika medija i mnogobrojnih posjetilaca.

Osnovna područna škola u Golešu, općina Travnik

„DANI MALINE“ U NOVOM TRAVNIKU

Četvrti međunarodni sajam organske proizvodnje i eko turizma održao se 2. i 3. jula u Novom Travniku. Organizator manifestacije je Savez Organsko FBiH a generalni pokrovitelj Ministarstvo okoliša i turizma FBiH. Na sajmu su se okupili proizvođači organske proizvodnje i eko turizma koji su na 1000 m² prezentovali široki spektar svojih proizvoda. Učešće na sajmu je bilo besplatno i učestvovalo je preko 100 izlagača iz BiH i susjednih zemalja, a u okviru manifestacije održana je i konferencija organsko ekoloških proizvođača.

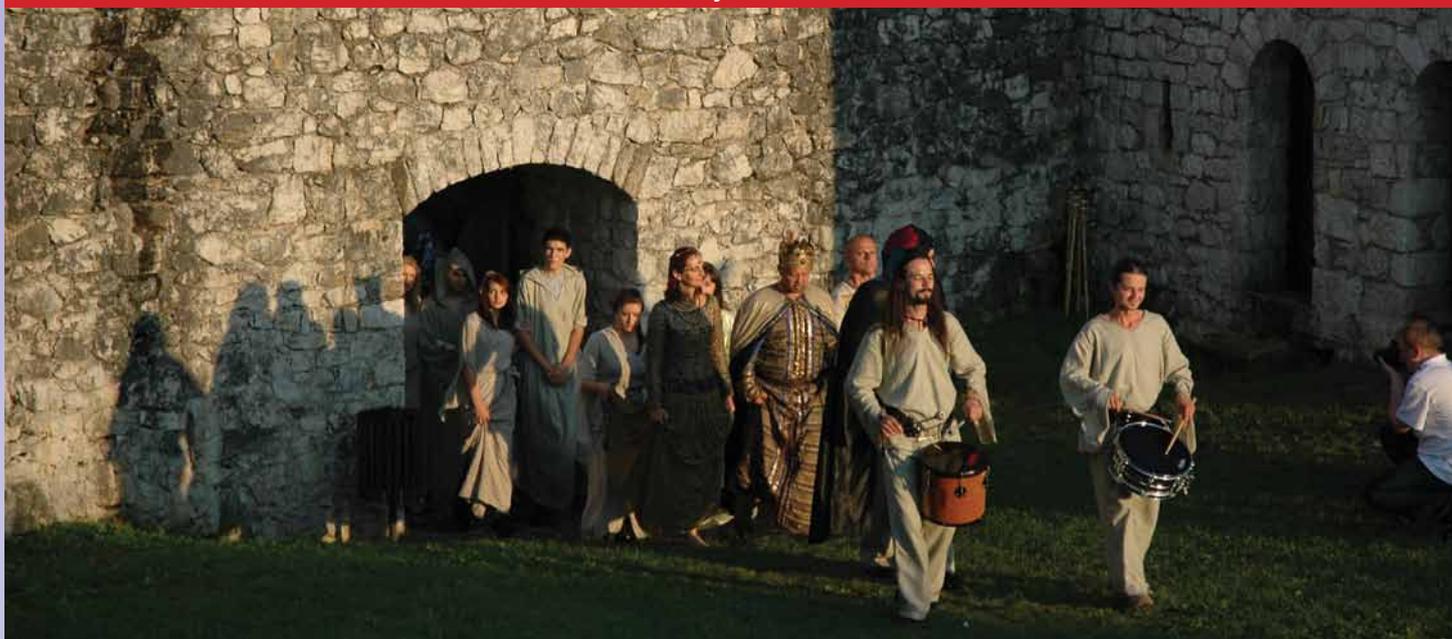
Poljoprivreda, organska proizvodnja i eko turizam u skorijoj budućnosti bi trebalo da omoguće otvaranje novih radnih mjesta kroz samozapošljavanje u oblasti seoskog turizma, organske proizvodnje, ponude autohtonih proizvoda i kvalitetnih gastronomskih ponuda.

Sajam su posjetili mnogi visoki dužnosnici Premijer Vlade Federacije BiH, g. Mustafa Mujezinović, Ministar

u federalnom ministarstvu okoliša i turizma, načelnici općina, REZ Agencija i drugi uvaženi gosti.

Razvoj turizma

SEDMICA BOSANSKIH KRALJEVA

U okviru festivala „Sedmica bosanskih kraljeva“ koja se održala od 29. juna - 05. jula ove godine kraljevska svita je posjetila Jajce, Donji Vakuf- Prusac, Travnik, Fojnicu, Visoko, Vareš- Bobovac, Kakanj-Kraljevu Sutjesku, Zenicu-Vranduk, Maglaj i Tešanj. Gosti su u svakom gradu izazvali veliko oduševljenje domaćina i svih posjetilaca. Prilikom posjete pomenutim gradovima za kraljevsku posjetu je pripremljen doček u skladu sa običajima svakoga kraja. Folklor, gradski i dječiji hor, izložba slika, tamburaški orkestar, posjeta srednjovjekovnim tvrđavama, bogata trpeza je samo dio ono-

ga što je bilo pripremljeno za kraljevske goste.

Zatvaranje festivala je upriličeno u Tešnju na tvrđavi Gradina gdje je prikazana predstava „Kazivanje o Bosni“ i održan koncert srednjovjekovne muzike u izvedbi ansambla „Modus Vivendi“.

Festival je održan u okviru projekta „Tragovima bosanskih kraljeva“ koji implementira fondacija „Mozaik“ iz Sarajeva, a kroz projekt su educirani i turistički vodiči iz Jajca, Donjeg Vakufa i Prusca, Travnika, Fojnice, Vareša i Bobovca, Visokog, Kaknja i Kraljeve Sutjeske, Zenice i Vranduka, Maglaja i Tešnja.